nadhozená otázka, zda by byl za nynějšího zákonného stavu st-l vůbec s to své nájemníky vypovědět.

Č. 10.619.

Samospráva obecní. — Zaměstnanci veřejní. — Učitelstvo: * Školský úřad, udíleje učiteli veřejné školy národní, zastávajícímu úřad starosty města, po rozumu třetího odstavce § 10 zák. č. 76/1919 Sb. placenou dovolenou za účelem poskytnutí možnosti, vykonávati tento úřad, nesmí tak učiniti s podmínkou, že bude z příjmů zaměstnancových, spojených s funkcí starostenskou, hrazen náklad na honorování substituta ve službě školské.

(Nález ze dne 14. června 1933 č. 5592.)

Věc: Karel F. v J. (adv. Dr. Kar. Klobe z Jablonce n. N.) proti ministerstvu školství a národní osvěty o podmínku dovolené.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: V dohodě s min. vnitra a s min. fin. udělilo min. škol. výnosem z 30. července 1930 ve smyslu vládního usnesení ze 4. července 1929 (výn. min. škol. z 5. září 1929 č. 91.202-VII, Věstník min. 1929, str. 290) Karlu F., definitivnímu učiteli odbornému při občanské škole chlapecké v Jablonci n. N., k jeho žádosti placenou dovolenou, pro zvýšení služného a pro nárok na výslužné a jeho výměru započítatelnou, aby mohl vykonávati funkce starosty města, a to do konce školního roku 1929/30, s podmínkou, že z jeho příjmů, spojených s funkcí starostenskou, bude hrazen potřebný substituční náklad okresnímu školnímu fondu v Jablonci n. N.

Do tohoto výroku směřuje stížnost, jež se obrací proti napadanému rozhodnutí, pokud bylo udělení dovolené st-li učiněno závislým na podmínce, aby st-l ze svého funkčního platu starostenského zaplatil útraty své substituce ve službě školské, a namítá, že srážkami se starostenského služného, k jichž stanovení školský úřad nebyl oprávněn, dotčen byl důchod st-le, jenž spočívá v jeho učitelských platech služebních. Žal. úřad prý tímto způsobem stanovil podmínku, v jejímž základě jsou z titulu, že st-li jakožto starostovi města byla udělena dovolená ze služby školské, st-lovy platy služební snižovány, což jest jednak proti ustanovení 3. odstavce § 10 zák. ze 7. dubna 1919 č. 76 Sb., jednak proti předpisu výnosu min. škol. z 5. září 1929 č. 91.202-VII.

Nss uvážil o stížnosti takto:

Jak patrno z uvedeného, zahrocuje se spor v řešení otázky významu předpisu § 10 odst. 3 zák. ze 7. února 1919 č. 76 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení dosavadních obecních zřízení a městských statutů v Čsl. republice (novela k obecním zřízením). Předpis tento zní: »Veřejným zřízencům, kteří jsou členy obecního zastupitelstva, rady nebo komisí, musí býti bez újmy platových a postupových nároků poskytnuta možnost, vykonávati tyto funkce.«

Ze znění tohoto předpisu a obzvláště ze slov »Veřejným zřízencům ... musí býti ... poskytnuta možnost vykonávati tyto funkce«, t. j. funkce

člena obecního zastupitelstva, rady nebo komisí, plyne, že veřejní zřízenci (zaměstnanci), k nimž nesporně dlužno čítati i definitivní odborné učitele při občanských školách chlapeckých a tedy i st-le, mají v ustanovení § 10 odst. 3 zák. č. 76/19 zakotvený právní nárok na poskytnutí této možnosti vykonávati tyto funkce, k nimž nesporně náleží i funkce starosty města. Dále podává se z cit. předpisu, že »veřejným zřízencům musí býti poskytnuta možnost tyto funkce vykonávati,« že v konkrétních případech funkci členů obecního zastupitelstva, rady nebo komisí — zřejmě s hlediska vyššího veřejného zájmu — musí ustoupiti podle toho, jak tato veřejná funkce veřejného zaměstnance zabavuje, částečně nebo i plně výkon vlastního úřadu nebo služby veřejného zaměstnance, lze-li jen tak veřejným zaměstnancům poskytnouti možnost, vykonávati zmíněné funkce obecní.

Jest nabíledni, že zastávání funkce člena obecního zastupitelstva, rady, nebo komisí bude v té které obci vyžadovati více neb méně času a námahy. Bude to záviseti na velikosti a důležitosti obce, počtu obyvatelstva, rozsáhlosti agendy a s tím spojeném počtu obecních zaměstnanců atd. Nemůže býti pochyby, že v malých obcích bude veřejný zaměstnanec jakožto člen obecního zastupitelstva, rady, nebo komisí jen nepatrně zabaven, takže bude s to, aby funkce člena obecního zastupitelstva, rady nebo komisí zastával bez újmy a omezení svého úřadu či služby jakožto veřejný zaměstnanec. Jinak tomu bude při velkých obcích. Tu bude výkon funkce člena obecního zastupitelstva, rady nebo komisí a obzvláště funkce starosty města případně vyžadovati, aby se veřejný zaměstnanec věnoval obecním záležitostem měrou větší, ano mohou nastati snad případy, že výkon funkce člena obecního zastupitelstva, rady nebo komisí veřejného zaměstnance tak plně zabaví, že mu již fysicky nezbude času, aby mohl plně zastávati svůj úřad neb službu veřejného zaměstnance. Ale pak musí úřad veřejnému zaměstnanci nadřízený jemu poskytnouti tuto rozsáhlejší možnost, aby se funkci obecní v této míře věnoval a musí veřejného zaměstnance takového vůbec zprostiti zastávání úřadu či služby veřejného zaměstnance, t. j. musí mu uděliti po dobu trvání této funkce dovolenou z úřadu nebo služby veřejného zaměstnance. Kdy případ posléze zmíněný nastane, jest zřejmě otázkou skutkovou, již si úřad veřejnému zřízenci nadřízený musí po případě řešiti v jakési formě prejudiciální. Dospěl-li však tento nadřízený úřad k přesvědčení, že veřejnému zaměstnanci lze umožniti vykonávání funkce člena obecního zastupitelststva, rady nebo komisí jen udělením plné dovolené z úřadu či služby veřejného zaměstnance, pak smí dovolenou, na jejíž udělení vznikne za takového stavu věcí veřejnému zaměstnanci ovšem právní nárok, uděliti jen »bez újmy platových a postupových nároků«, t. j. musí veřejnému zaměstnanci za tímto účelem povoliti placenou dovolenou a nemůže a nesmí povolení dovolené z důvodu shora zmíněného činiti závislým na podmínkách, jež by byly na újmu platovým a postupovým nárokům, jež zaměstnanci veřejnému jako takovému příslušejí, a nelze v případě takovém použíti ani ustanovení § 44 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. (zákon č. 274/19 Sb.).

Z předpisu § 10 zák. č. 76/19 anebo z jiných zákonných předpisů nelze však ani dospěti k tomu, že by veřejný zaměstnanec, jemuž v konkrétním případě byla povolena placená dovolená z úřadu nebo služby

veřejného zaměstnance za tím účelem, aby mu byla poskytnuta možnost vykonávati funkci člena obecního zastupitelstva, rady nebo komisí, byl povinen jakýmkoli způsobem, zejména z diet, remunerací nebo platu, jež mu poskytuje obec, jakožto členu obecního zastupitelstva (starostovi města), členu rady nebo komisí, hraditi náklady spojené se zastupováním jeho úřadu nebo služby jako veřejného zaměstnance (učitele), resp. vůbec něco vynakládati. Ano z tendence ustanovení předpisu § 10 zák. č. 76/19 -- uvarovati členy obecního zastupitelstva atd. před újmami ať již přímými, ať nepřímými z důvodu zastávání funkce obecní — prýští pravý opak.

Z toho plyne, že nelze při udělování dovolené k vykonávání funkce člena obecního zastupitelstva a tedy i starosty města atd. po rozumu § 10 zák. č. 76/19 anebo jiného zákona klásti veřejným zřízencům a spolu členům obecních zastupitelstev, rady nebo komisí podmínku, aby hradili náklad spojený se zastupováním svého úřadu nebo služby jakožto veřejného zaměstnance.

Aplikují-li se tyto vývody na dnešní případ, jest patrno, že min. škol., tedy úřad st-li jako učiteli nadřízený, v dohodě s min. vnitra a min. fin., jakožto úřady dozorčími nad obcemi, udílejíc st-li, jakožto učiteli, placenou dovolenou, pro zvýšení služného a pro nárok na výslužné a jeho výměru započítatelnou, za tím účelem, aby mohl vykonávati funkci starosty města, vyslovil tím zároveň, že výkon funkce starosty města Jablonce n. N. lze st-li umožniti jen poskytnutím plné dovolené z úřadu učitelského. Než je-li tomu tak, nebyl žal. úřad oprávněn, poskytnutí dovolené za tímto účelem činiti závislým na podmínce, že z jakýchkoli příjmů st-lových a tedy i z příjmů spojených s jeho funkcí starostenskou, bude hrazen potřebný náklad substituční okresnímu školnímu fondu v Jablonci n. N.

Učinil-li tak žal. úřad přece, dostal se tím do rozporu se zákonem, takže nezbývalo, než nař. rozhodnutí zrušiti pro nezákonnost podle § 7 zák. o ss, aniž bylo nutno obírati se ještě dalšími vývody, jimiž se stížnost snaží i s jiných hledisek dovoditi nezákonnost nař. výroku.

Č. 10.620.

Samospráva obecní. — Řízení správní. — Řízení před nss-em: I. * Rozhodnutí zemského úřadu jako odvolacího jest podle čl. 8 odst. 2 org. zák. č. 125/1927 Sb. konečné i v těch případech, kde v první stolici rozhoduje úřad jiný než okresní (zejména orgán obce).

Stavební právo. — Vyvlastnění (Slovensko): II. Vyvlastnění pozemků z důvodu regulace ulic?

(Nález ze dne 14. června 1933 č. 6292.)

Věc: Řád Kapucínů v Bratislavě (adv. Dr. Jos. Dvořák z Prahy) proti zemskému úřadu v Bratislavě o regulaci ulic.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Valné shromáždění města Bratislavy usneslo se ve schůzi konané dne 6. dubna 1914 na tom, aby podle předloženého situačního nákresu za účelem rozšíření ulice E. a K. byla určena stav. čára na po-